

Nr. 139 21. årgang
Juni 2023

A large photograph of a white wind turbine in a field. The turbine is on the left side of the frame. The sky is overcast and grey, with a faint rainbow visible on the right side. Bare tree branches are visible in the upper left corner. The foreground shows green grass and some yellow flowers.

Strandgårdsbladet

Foto: Torben Jessen, Øst 62. Se mere på bagsiden

home *fritid*

Sol, strand, salg og vand

Klik ind på home.dk/fritid og se, hvorfor home er den bedste til at sælge dit fritidshus

HOLBÆK

Michael H.Jørgensen a/s
Statsaut ejendomsmægler & valuarer, MDE
Labæk 13, 4300 Holbæk
holbaek@home.dk
T lf. 59 43 59 59

www.home.dk

home

vi vil være din foretrukne ejendomsmægler

EJENDOMSMÆGLERKÆDE FOR DANSKE BANK KONCERNEN

Bestyrelsen orienterer

Badebroen

Det var med hiv og sving, at badebroen overhovedet kom op i år. Først og fremmest fordi der ikke har meldt sig en ny broformand, så den sædvanlige indkaldelse til opsætning af badebroen lørdag d. 29. april (det er altid den sidste lørdag i april) kom ikke ud til de faste medlemmer af broteamet. Det betød, at kun fem deltagere mødte op den lørdag. Alle fem havde hørt om arrangementet ad omveje.

De fremmødte satte sig for i hvert fald at sætte broens nedre stålelementer op, og så måtte brofagene af træ vente til senere. Og sådan blev det, men hurtigt gik det ikke. Der skal normalt 12 personer til at sætte broen op på den beregnede formiddag, men med fem personer tog det lidt over 4 timer at få stålelementerne på plads i vandet. Til gengæld var der mad nok til den traditionelle efterfølgende frokost, hvor bestyrelsesformand Allan havde købt ind til det normale deltagerantal.

Det blev besluttet at forsøge at sætte brofagene op den følgende dag, søndag, dels med hjælp af eventuelt fremmødte beboere til den annoncerede havedag, dels ved at skrive ud på Facebook om aftenen og efterlyse flere frivillige til opsætningen.

To af de frivillige fra lørdag var forhindret i at deltage søndag, og så var der blot tre tilbage. Men der kom ingen frivillige til havedagen andre end medlemmerne af *Blomstergruppen*, men efterlysningen på Facebook gav en enkelt ny frivillig til broopsætningen. Så vi fire gik i gang, og en del timer senere var broen opstillet og klar til brug. En stor tak her til vores nye nabo Bo fra Øst 36, som med kort varsel var fjerdemanden, der sprang ind søndag.

Jobbet som broformand bliver nu overtaget af bestyrelsens *Michael Clausen* i Vest 38, som i øvrigt også skriver disse linjer, og som først og fremmest vil arbejde for, at op- og nedtagning af broen bliver lidt mindre kaotisk.

Skt. Hansaften 2023

Ligesom sidste år arrangerer bestyrelsen et mindre Skt. Hans bål ved arealerne nede foran badebroen fredag d. 23. juni 2023. Der er bålænding kl. 20.30. Vi synger midsommervise og nyder hjemmefra medbragte drikkevarer og snacks og har i øvrigt bare kvalitetstid sammen. Sidste år blev vi over 40 beboere dernede, og vi havde en faktisk en rigtig hyggelig aften. Og det regner jo aldrig Skt. Hansaften. Vi synes det er vigtigt, at der alene bruges tørt og velegnet brænde til bålet. Det sørger bestyrelsen for, så vi frabeder os, at der lægges

evt. hækkeafklip og andet brændbart haveaffald ned på bålpladsen forinden.
Men kontakt gerne Michael i Vest 38, hvis du vil donere noget rigtigt brænde.

Græsslåning på fællesarealerne

Det er aftalt med vores entreprenør fra sidste år, at han kommer og slår græsset på fællesarealerne i uge 23. Det er den første hele uge af juni.

Årshjulet

Den seneste version af årshjulet for grundejerforeningen ser ud som følger:

Fredag d. 23. juni – Skt. Hansaften på stranden

Lørdag d. 30. september – Nedtagning af badebro

Søndag d. 15. oktober – Havedag

Søndag d. 31. december – Nytårskur

Søndag d. 21. april 2024 – Generalforsamling

Husk at sætte datoerne ind i kalenderen.

Referat af Generalforsamling 2023

Generalforsamlingen fandt som sidste år sted i *Hørby Forsamlingshus*, hvor faciliteterne er rigtig gode, og hvor akustikken også er i orden.

Det blev ikke nogen velbesøgt generalforsamling – vi var omkring 25 deltagere inkl. bestyrelsesmedlemmerne. Til gengæld blev den gennemført i en god og positiv stemning under ledelse af vores veloplagte – og velforberedte – ordstyrer *Dave* fra Øst 19. *Helle Quist* fra bestyrelsen udfærdigede efter mødet et referat, som man jo skal, men her startede problemerne. For generalforsamlingsreferater skal underskrives af dirigenten, formanden og i dette tilfælde også næstformanden, fordi formanden lagde sig med Covid-19 lige før mødet. Og da ingen af dem bor fast i Strandgården, har det været en kamp op ad bakke at få indhentet alle underskrifterne. Faktisk er det i skrivende stund endnu ikke helt på plads, og referatet er af samme grund ikke blevet lagt ud på hjemmesiden endnu.

Derfor har vi valgt at vedlægge referatet som tillæg til bladet:

Fra Viceværten

Nogle er bekendt med det, andre lever i lykkelig uvidenhed!

Formanden og undertegnede havde møde med en vejingeniør fra Holbæk Kommune først på året. Problemet var vand fra Bjergskovvej løb ned på Vest 1. Her stod gårdspladsen under vand. Det kom fra markerne og via Bjergskovvej. Løsningen blev, efter kommunens anvisninger, at grave nogle drænrender fra Bjergskovvej og ned til friarealet. Som aftalt, så gjort. Det hjalp for nr. 1, men der kom fortsat meget regn, og denne gang fra marken et andet sted også, og løb nu ned af østsiden af Strandgården Vest – videre ned til nr. 18, hvor garagen stod under vand. Der blev gravet yderligere to drænkanaler, så nu håber jeg virkelig det virker. Problemet er blevet større, efter at der kom ny asfaltbelægning på Bjergskovvej, der hævede vejen med ca. 5 cm. Kloakdækslet ligger jo oppe på vejen, så vandet løb bare forbi. Der er efterfølgende lagt en del skærver langs vejkannten. Det er bedre end grus, som skylles væk. Men det har været en kamp. Jeg har haft fat i kommunen mange gange, før der kom gang i arbejdet. Problemet er, at kommunen fattes penge til vejvedligehold.

Så er alle skraldespande tømt, og badebroen kommet op. Det blev den sidste lørdag i april. Vi plejede at være 10-12 mand, men var kun 5, så vi plejede at være færdige ved middagstid. Ikke denne gang. Søndagen blev også brugt på at sætte det sidste af badebroen op, planker, gelænder, tovværk, bænke mv. Der var ellers indkaldt til arbejdsdag for vedligeholdelse af fællesarealerne. Nu satte jeg badebro op, så jeg ved ikke præcist hvor mange, der var mødt op. Det gjorde kun 4. Ikke mange, som arbejder gratis for alle dem, som kører på frihjul. Tingene laver jo ikke sig selv. Jeg kunne godt ønske mig, der var større opbakning blandt medlemmerne.

Så var jeg i gang med at reparere huller i vejene, men løb tør for tjære. Det har jeg nu fået, og arbejdet kan fortsætte. Der er klippet græs ved indkørslerne i Øst og Vest og omkring skraldespandene. Så har jeg en bøn til alle bilister, der færdes på vores veje – lad nu være med at skære i svingene, når I drejer. Det tærer på rabatterne og der kommer huller. Der bliver lidt planlægning for bestyrelsen med at projektere vejforløb, når vi får kloakeret i år 20??.

Det SKVULPER PÅ Tuse Næs - på Højby Havn 9.-10. juni

9.-10. juni afholdes den årlige Havnekulturfestival SKVULP på Holbæk Havn og som noget nyt også på Hørby Havn. Der er arrangeret gratis sejlads mellem de to havn fra kl. 10-22 med ministrygeren Marianne F. (34 pass.) og Hørby Båden (12 pass.). Begge dage er der allehånde aktiviteter for store og små, så der er rigeligt at tage sig til, desuden masser at kigge og smage på. Herunder Tuse Næs specialiteter lige fra kunst, vin, æblemøst, hjemmehåndværk mv. Kom og kig med! Husk tegnebogen.

Havedag og vilde initiativer

Søndag den 30. april var afsat til en fælles indsats på vores grønne områder i Strandgården. Dagen forinden var det planen, at badebroen skulle sættes op. Desværre var der ikke hænder nok til, at det nåede at blive færdigt om lørdagen, så halvdelen af de fremmødte til havearbejdet søndag - de fire fra den mandlige halvdel - gik i gang med at sætte brofagene op, mens kvinderne koncentrerede sig om området ved skuret og det nærliggende bed med vilde blomster. Det var skuffende at se, at så få valgte at deltage i arbejdet, fællesområderne skal passes, og jo flere der bidrager, jo bedre kan bestyrelsen holde vedligeholdelsesudgifterne nede.

Så ud af den omfattende liste med opgaver blev der valgt i første omgang at give skuret en meget tiltrængt gang træbeskyttelse - ingen af deltagerne kunne huske, hvornår det sidst var sket. Ved læhegnet blev der plantet nogle clematis, der forhåbentlig kan gro hurtigt op og pynte på hegnet. Blomsterbedet blev lugtet og der blev eftersået i de bare pletter. Derudover blev telefongrunden ryddet for løse grene, så græsklipperen kan arbejde uhindret.

Blomstergruppen vil arbejde videre med planerne for at gøre fællesarealerne mere attraktive for mennesker, dyr og insekter. Til det formål bliver der i begyndelsen af juni holdt et møde med en havearkitekt, der vil udarbejde en plan for - i første omgang - et nyt 5-600 m² stort græsareal syd for Øst 49 og vest for nr. 47/41.

Glimt fra havedagen. På side 6 forbereder Hanne, V38, og Louise, V18, malerarbejdet, mens Bente, Ø16, er knælende gået i krig med ukrudtet ved skuret. Ovenfor ses Louise nok en gang og th. højre er det Marianne, Ø44, der også er i gang med penslen. Skuret trængte også til det. Og godt blev det!

NjEL-SERVICE
EL-INSTALLATIONER TELE/DATA INSTALLATIONER

aut. El-installatør Niels Jørgensen
Vestergårdsvej 66, 4300 Holbæk Tlf. 59 46 15 04

www.nj-el.dk   **nj@nj-el.dk**

*NJ El-service, den lokale el-installatør,
din garanti for en sikker forbindelse!*

Plæneklipperservice.dk

v/ Torben Gundersen
Landevejen 83, 4532 Gislinge

**Salg, service og reparationer af
have-park maskiner**

Service af almindelig plæneklipper:

Motorolie, tændrør, luftfilter skiftes, slibning af kniv, motor justeres.

Pris 500 kr. inkl. moms

*

Service af almindelig havetraktor:

Motorolie, tændrør, luftfilter skiftes, slibning af knive, remme efterses, dæktryk kontrolleres.

Pris 1.295 kr. inkl. moms

*

***Vi sælger og servicerer have-park maskiner
og reservedele til:***

Stiga, Texas, Partner, McCulloch, Flymo,
Briggs & Stratton, EfcO, Honda, Tecumseh, Alko, Ginge,
Stihl, Husqvarna, Jonsered,
Variant trailere, m.fl.

Ring eller kig forbi for et uforpligtende tilbud.

Tlf. 28 15 65 25

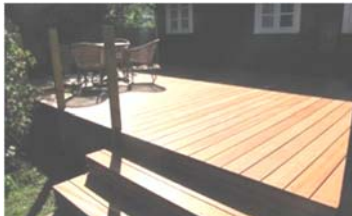
Plæneklipperservice.dk * www.plæneklipperservice.dk

TJ Tømrrerservice

(kun et stenkast fra Strandgården, lige ved Audebo dæmningen)

Vi har stor erfaring indenfor:
Tagrenovering / Vinduesudskiftning
Enfamiliehuse / sommerhuse
Forsikringskader

*Vi er et kvalitetsbevidst tømrrer og snedkerfirma, v./
Tømrrermester Tommy Woxholt, og Tømrrermester Jørn Løvenhorst.*

TJ Tømrrerservice

Audebo Skolevej 14 - 4300 Holbæk

www.toemrrerservice.dk * tj@toemrrerservice.dk

Tommy 2162 3130

Jørn 2025 6436

Ring til os

og få en snak om dine planer, og en fast pris på dit byggeprojekt

Noget om arvesølv fra middelalderen – II

Det var den gejstlige og verdslige overklasse, der sammen med kongen regerede landet i medgang og modgang, undertiden den ene mere end den anden, når kongemagten ragede uklar med den ene eller den anden af de to andre grupper, eller begge to, når det gik mere hårdt til. Der var perioder, hvor landet var regulært kongeløst, enten pga. en umulig konge eller det totale fravær af en konge.

(Meget) lidt om den kanoniske ret - kirkeretten

I forbindelse med at den kristne kirkes gradvise indtrængning i Danmark vandt den kanoniske ret indflydelse på dele af retslivet herhjemme. Kirkeretten var stærkt påvirket af *romerretten*, der som romerrigets retsgrundlag havde fungeret i mere end tusind år og til stadighed blev ajourført. Også i dag er der i de fleste vestlige landes retssystemer tydelige spor efter romerretten, således også det danske. Blandt mange mulige eksempler kan nævnes ”den juridiske person”, der er noget ganske andet end en ”fysisk person”. Dét er vi jo alle sammen. I dag kender vi bedst den juridiske person som aktie- eller anpartsselskaber, og eller en grundejerforening, hvor bestyrelsen handler på foreningens (den juridiske persons) vegne. Universitet i *Bologna* havde i tidlig middelalder det vigtigste juridiske fakultet i Vesten. Det blev også besøgt af danske studerende. Mest berømt er *Anders Sunesen*, der efterfulgte slægtningen Absalon som ærkebiskop i Lund i 1201. En af Anders’ studiekammerater var i øvrigt *Lota-rio da Segni*, der som *Innocens 3.* var pave fra 1198-1216. Den nok mægtigste pave nogensinde.

I første omgang var det kun gejstligheden, der var underlagt kirkeretten, men efterhånden blev også retssager, der omfattende områder, der havde betydning for sjælens frelse overført til den. Senere endnu blev det muligt for verdslige at få afgjort deres retssager ved kirkeretten. Uagtet at religiøse var helt fraværende. Kirkeretssystemet

De ”broderede illustrationer” til denne opsats stammer fra det berømte Bayeux-tapet, der oprindeligt var ophængt i katedralen i Bayeux i Normandiet. Det 70 m lange og ca. ½ m brede vægtæppe er af lærred og tråden er uld. Det er sammensat af otte stykker og har oprindeligt været endnu længere. Næsten som en moderne tegneserie, skildrer det begivenhederne forud for og under slaget ved Hastings (eller ”det grå æbletræ”) i årene 1064-66, da normanner hertugen Vilhelm erobrede England. Tapetet blev færdigt i 1077. Det er et enestående klenodie, fordi det viser en mængde personer og genstande fra den tid (og det sted – det er ret sikkert udført i Bayeux.) Sådan så man(d) altså ud dengang, klædte sig og bar hår og skæg, der er gennemført konsekvent, så det er muligt at se forskel på normanner og englændere/angelsaksere. Der var i øvrigt et ganske stort dansk islæt hos begge parter.

var langt mere smidigt og hurtigt arbejdende end de verdslige herredsting og købstædernes byretter. På herredstingene brugtes lovkyndige lægmænd som dommere. Kirkeretterne brugte gejstlige, der havde studeret jura og var godt hjemme i kirkelovene – og danske landskabslove. Kirkeretterne praktiserede vidneafhøringer og de var stærkt imod muligheden for at sværge sig fri, fordi den mulighed især gavnede dem, der havde en stor familie- og bekendtskabskreds, der kunne aflægge ed til den ene parts fordel, hvilket kirken opfattede som uretfærdigt og strengt taget sagen uvedkommende, ja, endda farligt for de sværgende, fordi de – måske uvidende – kom til at sværge falsk, og det var en grov synd. I den berømte *Bjergprædiken* (Matt. 5-7) siger *Jesus*: ”Men jeg siger jer, at I må aldeles ikke sværge, ...” (5,34), og i 5,37: ”Men jeres tale skal være ja, ja! nej, nej! hvad der går ud over det, er af det onde.”

Ved den 4. *Lateransynode* i 1215 under Innocens 3.s forsæde, blev det forbudt gejstlige at medvirke ved *gudsdomme* – tvekamp, vandprøve, glødende jern-prøven m.fl. – og denne beslutning førte til gudsdommens gradvise ophør. Skånske Lov var den første danske og en af de tidligste i Europa, der forbød gudsdomme.

Indadtil udførte kirken en stor indsats for fred mellem de mennesker – hjemmeføddinger såvel som fremmede. Landefred, vejfred, kirkefred, kvindefred, Gudsfred m.fl. De gejstlige var realistiske nok til at indse, at det ikke hjalp at forbyde dette eller hint. At forbyde noget så ufredeligt og i princippet ukristeligt som fejden f.eks. ville være en umulighed, eftersom fejden i almindelighed ansås som en rettighed. Også når det omfattede kongemagten. Ikke kun overklassen fejdede, også klasser længere nede. Det var selvsagt overklassens fejder, der var de mest blodige og skadevoldende, fordi de involverede de fleste og bedst udrustede. Måske også de mest hensynsløse – og berømte.

Edsaflæggelse. Skönt *Jesus* forbød aflæggelse af eder, var det et såre almindeligt fænomen. Ikke noget man skjulte. Tværtimod. Dette udsnit af Bayeux-tapetet viser *Harold Godwinson* aflægge ed – endda på to helgenskrin – på, at hertug *Vilhelm* skal have den engelske trone. Alligevel svigtede *Harold* sin ed, så *Vilhelm* måtte kæmpe mod ham ved *Hastings* for at sikre sig England. Meget passende mistede *Harold* livet under slaget. Om han nåede at fortryde sin ed, vides selvsagt ikke. Men han kendte utvivlsomt straffen: Ewig fortabelse. Bemærk *Vilhems* stilling med de stærkt optrukne knæ samt det blottede sværd. Det er herskersymbolet.

Det er vigtigt at gøre sig klart, at den enkelte paves kvalifikationer som politiker var meget vigtigt. Han var ret beset politiker før noget andet, fordi hele systemet var yderst politisk. Alle hans modspillere i og uden for kirken var også politikere, der plejede deres egne interesser.

Ægteskab og dét, der ligner

”Faders vilje”

Det er svært at forestille sig, at pardannelse i de højere snirkler i udprægede ”klassesamfund”, som f.eks. bronzealders, jernalders og vikingetidens har været meget anderledes end i middelalderens. Det var jo ikke den kristne kirke, der bestemte de indbyrdes sociale forhold i samfundene. Helt frem til nyere tid var det jo den personlige magt, der bestemte hvordan tingene skulle være – såvel i samfund som i familie. Det desværre kender vi ingen love e.l. fra tiden før ca. 1170, da de første såkaldte landskabslove blev udstedt. Først Arveloven og derpå det store Valdemars Sjællandske Lov. Alt indtil da er myter og sagn. Men at ægteskabet som institution er af meget gammel dato, fra Hedenold er der ingen tvivl om.

Sakramenter

Den katolske kirke har syv sakramenter: dåb, firmelse, nadver, bod, sidste olie, ordination og ægteskab. Den lutherske, bl.a. folkekirken, har to: dåb og nadver. *Et sakramente er en handling, hvorved der etableres en direkte nådeskommunikation fra Gud til den enkelte troende i kraft af udførelsen af en bestemt handling, der er særligt indviet og bemyndiget hertil, en præst (herunder også præsteviede munke) og en biskop.* Hvad ægteskabet angår blev det først sent et sakramente. Gennem århundreder var der alvorlig uenighed blandt teologer og *kanonister* (kirkeretslærde), fordi sex (i forplantningsøjemed og kun dét) hørte til ægteskabet.

Pave Alexander 3.s buller

I 1170'erne udsendte pave *Alexander 3.* (1115-1159-1181) nogle buller (breve) der behandlede en af de vigtigste institutioner i samtiden: *overklassens giftermålsaftaler*, der i høj grad drejede sig om noget så vigtigt som magtfordelingen i rigets politiske og økonomiske liv. Alt efter parternes sociale placering. Der var naturligvis stor forskel på om brud eller brudgom var børn af en storgodsejer som Sune Ebbesen fra Hvidslægten eller var afkom af mere jævne storbønderes afkom. Ligesom det også spillede en stor rolle med selve slægten. Hviderne var en af landets mægtigste slægter, og dem var der selvsagt kun uhyre få af.

Som man kan forstå var en indgåelsen af en ægteskabsaftale for det meste en årelang affære, hvor meget kunne ske undervejs, incl. ophævelse af den, fordi der viste sig en bedre mulighed. Hvad den kommende brud og brudgom mente om tingene spillede i praksis ingen rolle. Det var forældrene, evt. også andre, slægtning f.eks., der bestemte. Var der tale om børn eller unge mennesker, vidste de ikke meget om den slags, og slet ikke om en evt. aftales konsekvenser. Da pavemagten efter mere end hundrede års diskussioner mv. havde besluttet, at ægteskabet skulle være et sakramente, fulgte som en juridisk (og teologisk) nødvendighed, at det måtte fastlægges præcist hvornår et

ægteskab var en realitet. Når det var sket, skulle der meget stærke grunde til at ophæve det. Det gav dog sig selv, hvis det viste sig, at parterne var for nært beslægtede, dvs. lå indenfor incestgrænsen. Før pavens endelige beslutning blev vedtaget, var det den almindelige opfattelse, at det afgørende øjeblik var samlejet på bryllupsnatten. Det var ganske vist ”syndigt”, men altså tilladeligt. Det mente kanonisterne ikke var nok. De argumenterede for, at brud og brudgom skulle give deres *JA-ord* til hinanden i vidners nærværelse. Ikke nødvendigvis en præst. Overraskende nok var det nemlig sådan, at en præst (kirken) ingen rolle spillede i hele denne sammenhæng. Men der var naturligvis intet i vejen for, at en præst velsignede ægteparret, deres hjem og deres seng. Men det betød intet rent juridisk. Det blev altså *JA-ordet*. Når det var sagt klappede fælden. Paven anså argumenterne for *JA-ordet* for så stærke, at han måtte stadfæste reglen, men han kunne også se de problemer, det kunne give med f.eks. rebelske unge, der trods tungt pres nægtede at ”følge Faders vilje”. Til at minimere det problem, tyede paven bl.a. til det fjerde bud: ”*Du skal ære din Fader og Moder.*” og udsendte forskellige buller baseret på dette bud. Både han og mange andre kunne klart se, hvilke alvorlige problemer genstridige unge kunne forårsage, hvis de ikke adlød deres forældre – der nok selv havde været i lignende situationer, men havde underkastet sig slægtens krav. Ret beset kan man sige, at det ikke var to selvstændige individer, der blev smedet sammen, men to slægter, der havde hver deres ønsker og krav. En slægt fungerede jo som et gensidigt forsikringsselskab for dens medlemmer. Alle kunne jo en dag få brug for slægtens økonomiske eller militære hjælp.

Det var altså mildest talt et såre ”kildent” problem for over- og fyrsteklassen. Det drejede sig langtfra kun om at smede en kvinde og en mand i ”Hymens lænker”, sådan som vi hylder det i dag. Det hørte med, ja, var nærmest et krav, at det også skulle resultere i nogle børn til verden – helst drenge, der modsat pigerne bedre kunne føre arven fra faderen, f.eks. mht. magtposition etc., videre. I de nævnte klasser besad mændene en vis politisk og økonomisk/politisk magt, som også i praksis kunne komme slægten til gode. Det almindelige var, at en søn, som oftest den ældste, førte faderens magt videre, mens den egentlige arv, jord mv., deltes mellem arvingerne, en hovedlod til sønnerne og en halv til døtrene. I 1170 blev de danske arveregler udformet i Arvebogen med romerrettens regler som grundlag og med de samme grænser som det gjaldt for incestreglerne i de tilfælde, hvor det ikke kun var børn, der skulle arve. Romerretten skelnede *ikke* mellem kønnene. Den danske regel var en særregel. Andre steder i Vesten brugtes romerretten fuldt ud. Børnene arvede også moderen efter de samme regler som efter faderen. Den hellige Augustin (354-430) foreslog en gang, at arvelader kunne indsætte Jesus som arving, når kirken skulle tilgodeses. Det blev nærmest en norm. I Danmark sådan, at der kun blev tale om en halv hovedlod (= en datterlod). . ***Ultrakort og firkantet sagt.***

Mange af disse bryllupper som nævnt betydning de stærke slægter, især fyrsternes. Det gjaldt for hele Europa. På den måde samfundene var flikket sammen, kom stormændene automatisk ind i det politiske spil, blev selv politikere. Sønner fra begge grupper blev jævnlige deponeret i kirken – et domkapitel eller et kloster – men det betød ingenlunde, at de kunne leve godt og gemt. Deres slægt forventede, at de ydede så megen hjælp til familiemedlemmer som muligt. Meget af det svarer til det, vi i dag kalder for nepotisme, dvs. uønsket, men sådan så man ikke på det i gamle dage. At

nogle også forargedes over det dengang skyldtes nok mestendels, at de selv blev ofre for en sådan ”uretfærdighed”. Det krævede sikkert en stålsat karakter at sidde slægtninges ønsker og krav overhørig, fordi det var så almindeligt, at man gavnede sin slægt på den måde. Slægten var jo så at sige det ”gensidige livsforsikrings-selskab”, fordi man inden for slægten skulle hjælpe hinanden bedst muligt.

Det kan næsten se ud som om, at disse mægtige familier afsøgte ægteskabsmarkedet systematisk for at finde egnede ægtefæller til egne slægtninge. Alder spillede ingen rolle. Det gjorde kun kønnet. Det havde en betydning, når det gjaldt ufødte børn. For sådanne måtte man i ægteskabsaftalen indlemme en bemærkning om, at en ufødt kun kunne komme i betragtning, hvis vedkommende havde det rette køn. Man havde dengang, kort sagt, et langt mere liberalt forhold til ægteskabsalderen end i vore dage, men ikke til ægteskab mellem personer af samme køn. Det var simpelthen helt udelukket. Strafbart.

”Det var, Guds Død, de samme Ord om Løgn og Leflen, Drik og Hor ...”*

Hor var/(er) den (berømte) overtrædelse af *det sjette bud* (ægteskabsbrud / utroskab) – dengang ekstra syndig og ulovlig (bødestraf), også kaldet *lejemål*. Det var der ingen tvivl om overhovedet, men både for kanonister og teologer gjaldt det om at finde ud af, hvordan man kunne skelne mellem hor og lovligt ægteskab. Hor altså meget syndigt, ja faktisk kriminelt også i det verdslige samfund. I ægteskabelig regi også syndigt, men tilladeligt, da ægteskabets vigtigste, ja primære formål var forplantningen. Uden den ville der jo hurtigt opstå meget store problemer for samfundet. Det ville jo ende med, at der slet ikke var noget samfund tilbage. I bogstaveligste forstand. Forplantningen var kort sagt, trods problemerne, en nødvendighed. For de *uprivilegerede* (= alt under overklassen) kunne en mand og kvinde iflg. Jyske Lov fra 1241 bo sammen ”papirløst” (forudsat at de begge var ugifte) og efter tre års samliv var de at betragte som mand og kone. Også i et sådant parforhold anerkendte manden sit faderskab til det barn, kvinden fødte, som sit ved at anbringe det snarest efter fødslen på sit knæ – mao. *knæsætte* det. Nægtede han det, var ”Fanden løs i Laksestræde” tør man formode. Det var det samme som at beskyldte kvinden for hor, med alt hvad deraf fulgte.

Hvordan det mere præcist var i 1241, vides ikke, men et bidrag til det kan sikkert uddrages at nogle vers af den til tider berømte og populære dansk-norske digter *Johan Herman Wessel* (1742-1785), især berømt for det parodiske sørgespil ”*Kierlighed uden Strømper*” (1773) samt den komiske versfortælling ”*Smeden og Bageren*”. En anden og såre berømt versfortælling er ”*Herremanden*”, der gengives her på næste side.

Wessel levede samtidig med *Johs. Ewald* (1743-1781), der bl.a. skrev syngespillet ”*Fiskerne*”, der indeholder ”*Kong Christian stod ved høien Mast*” (1778).

*) Overskriften er hentet fra *Grundtvigs* digt ”*Mester Ole Vind*” (1590-1646), om den frimodige præst ved Frue Kirke i København, der turde tale de store, incl. hoffolk, midt imod., hvilket tilsyneladende morede Christian 4. (1577-1588-1648).

Herremanden

En Herremand sov engang hen; // Og saa skal alle Herremænd, // Hvor gierne de end leve ville. // Og det er ilde, // At døe, naar man endnu ei vilde.

Den Herremand, jeg synger om, // Did, Stakkel! efter Døden kom, // Hvor ingen frøs, skjønt alle vilde. // Og det er ilde, // At ikke fryse, naar man vilde.

Han traf sin Kudsk, og studsede: // „Hvad! Jochum og i Helvede? // Jeg næsten det forsværge vilde.” // Og det er ilde, // At see, hvad man forsværge vilde.

”Hvorfor jeg kommen er herved, // Du uden tvivl alt forud veed, // Saa jeg omsonst det dølge vilde.” // Og der er ilde, // Bekiendte Ting at dølge ville.

„Min Søn forfaldt til Hoer og Spil, // Og satte flere Penge til, // End min Formue taale vilde.” // Og det er ilde, // At den ei mere taale vilde.

„Af Godhed for det Skumpelskud // Jeg sued' mine Bønder ud, // Og deres Suk ei høre vilde.” // Og det er ilde, // Ei Bønders Suk at høre ville.

„Men du, som var saa from og god, // Og gjorde intet Kræe imod, // Hvi du er her, jeg vide vilde.” // Og det er ilde, // Saa nøie alt at vide ville.

„Det gaar,” var Svaret, „mig saa slet, // Fordi jeg hisset gjorde det, // Som I ei kunde, skjønt I vilde.” // Og det er ilde, // At ikke kunne, naar man vilde. /

„Den Søn, som volder, I er her, // Har jeg paa Halsen skaffet jer. // Jeg Fruen intet negte vilde.” // Og det er ilde, // Slet ingen Ting at negte ville.

Sligt lærer hvert utugtigt Skarn, // At ikke skaffe Næsten Barn, // Skjønt Næstens Kone gjerne vilde. // Og det er ilde, // At Næstens Kone gjerne vilde. Ω

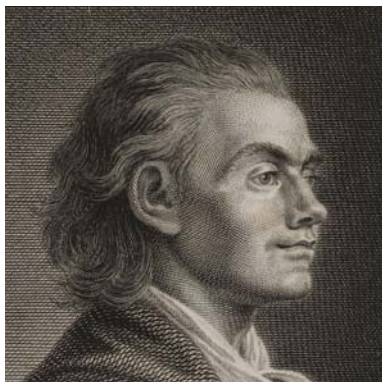
Johan Herman

Som vi kender

I mine unge

Flere af hans

Denne samt

Wessel

ham på bid'le.

dage kunne vi

digte udenad.

Smeden mv. bl.a.

GRØN ANLÆGSSERVICE

HESTIA

*Ny Hagedstedvej 5 - 4532 Gislinge
Tlf. 59 46 06 07 / Mobil 40 98 06 10
e-mail: hestia@mail.dk – www.hestiaais.dk*

Vi tilbyder en bred vifte af top-professionelle ydelser

Fliselægning og anlæg af stensætninger til bede eller støttemure

*

Anlæg af græsplæner og blomsterbede

*

Topdress og fjernelse af mos i græsplæner

*

Fræsning og grubning af haver

*

Træfældning og beskæring

*

Stubfræsning

*

Anlæg og vedligehold af havedamme

*

Miljøvenlig ukrudtsbekæmpelse i belægninger, plæner og bede

*

Skadedyrsbekæmpelse

*

Løbende vedligeholdelse af haver og parker

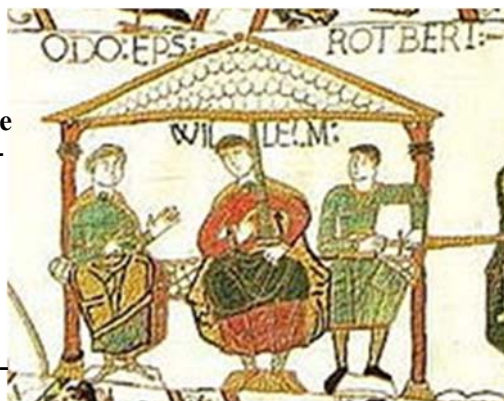
Incest

Der kunne også være andre problemer mht. pardannelsen i de højere snirkler. De skulle løses så betids, at der ikke opstod problemer senere. Det gjaldt især, at man overholdt de meget vidtgående og ofte nærmest uoverskuelige *incestregler*. I 1215 fik paven *Innocens 3.* ændret den dagældende grænse på syv slægtled til fire, der i begge tilfælde i øvrigt også omfattede faddere og andre, der havde stået anerne meget nær. Det var langt fra alle slægter, end ikke de fyrstelige, der vidste tilpas god besked om slægtens fortid i mere end hundrede år. Paven kunne dog undtagelsesvis dispensere fra incestreglerne. Men det krævede gode argumenter fra ansøgerne. Det bedste var, at ægteskabet ansås for fredsbevarende, enten mellem slægter eller mellem nationer. På en måde betød det, kan man sige, at ægteparret optrådte som gidsler, der blev tillagt et vist ansvar for den pågældende freds opretholdelse. I meget sjældne tilfælde kunne dispensationen også gives hvis den ene og helst begge ægtefæller havde gjort sig særligt fortjent til en sådan imødekommenhed fra pavens side. I middelalderens første halvdel blev der ikke ruttet med disse dispensationer. Senere blev der gradvist slækket på kravene. Så kunne det f.eks. afhænge af parternes forhold til pavestolen. F.eks. i en konflikt mellem pavestolen og en fyrstemagt. Eller i hvor høj grad pavestolen havde behov for den (politiske/økonomiske) støtte, ansøgerne kunne yde.

Ægtefællesammenføring de luxe

Royale ægtefæller blev ofte fundet i udlandet. I mere end hundrede år var den slaviske verden leverandør af brude til nordiske kongefamilier. Således var *Knud den Stores* og hans svenske halvbror *Oluf Skotkonungs* mor en polsk prinsesse *Swietoslawa*, der bl.a. var gift med Svend Tveskæg. *Magnus Nielsen*, søn af kong Niels, blev gift med den polske prinsesse *Richiza*, der i sin enkestand giftede sig med fyrst Valedar af Minsk og de fik datteren *Sofia*, der blev gift med *Valdemar den Store*, der selv var søn af den svensk-russiske prinsesse *Ingeborg af Kiev*. Da meget tyder på, at Valdemar blev i Kiev / Nov-

Denne trio viser Vilhelm i midten i samme attitude og med samme sværd (hersker-tegnet) mellem sine to halvbrødre, tv. biskop Odo af Bayeux iført sine gejstlige hverdagsklæder og til højre Robert, greve af Mortain, meget passende med et sværd. De var alle tre sønner af den borgerlige Herleva. Vilhelms far var hertug Robert den Prægtige af Normandiet, og mesalliancen gav Vilhelm tilnavnet Bastard (Nothus). De to andre havde hun med sin senere ægtemand Herluin af Conteville. Halvbrødrene deltog meget aktivt i erobringen af England. Odo anses som tapetets ophavsmand.

gorod til han var omkr. seks år, blev han formodentlig døbt i den græsk-ortodokse tro, ligesom Ingeborg og hendes søster *Malmfrid* blev det. Malmfrid blev gift med den norske konge *Sigurd Jorsalfarer* og Ingeborg med *Knud Lavard*, som blev myrdet af Magnus Nielsen i Haraldsted Skov 7.1. 1131, kort før Ingeborg fødte Valdemar. Det almindelige i sådanne tilfælde var, at bruden konverterede og blev døbt i den katolske tro inden brylluppet. I de her nævnte tilfælde vides intet om sådanne konverteringer. Men det er også ret beset utrolig lidt vi ved om disse kvinder, trods deres fyrstelige herkomst. Vi ved dog, for det var ret specielt, at Valdemars svigermor havde været gift med den mand, som myrdede hans far. For god ordens skyld skal det lige nævnes, at i Norden fik striden mellem den romerske og den græske kirke først betydning efter det, der skulle vise sig at være det endelige brud i 1151. Men derefter var det slut med de slaviske prinsesser i den danske kongefamilie. Lige bortset fra *Dagmar*, som ikke bør glemmes, men hun fødtes ind i en from og pavetro katolsk (konge)familie.

Dagen efter landsætningen af hæren (29.9) ved Hastings afholdt Vilhelm en fest for hærens ledere. Odo ses som nr. tre fra venstre. Ved sådanne fester, uanset årsag, sad de spisende bag ved bordet. Forkanten skulle være fri, så de opvartende kunne komme til uden problemer. Det var nok mere primitivt end sædvanligt, men ikke helt a la feltfod. Slagene varede aldrig ret længe – sjældent mere end syv-otte timer, så der var ingen forplejning undervejs. De sejrende kunne så feste med manér, når den blodige del var overstået. Undtagen for kokkene. Man brugte dengang ikke tallerkner, men enten træ- eller brødskiver og kendte heller ikke til gafflen. I stedet brugte man knivspidsen. Det ser dog ud til, at det fælles drikkebæger var afskaffet og erstattet af en skål pr. mand. Men et krus pr. mund var i 1066 et overklassefænomen. Menig almue brugte det fælles bæger længe endnu.

En meget fornem dronning og hendes faster ikke mindst

Som nævnt var det end ikke alle fyrsteslægter, der kendte deres historie særlig langt tilbage. Der er dog undtagelser, og et medlem fra en sådan slægt, *Adele af Flandern*, blev dansk dronning i 1080. Hendes rolle i Danmarks-historien er faktisk såre beskedne, nemlig ikke meget ud over at være gift med Knud den Hellige (1080-1086). Deres tre børn syner endnu mindre. Ikke desto mindre må Adele siges at være den fornemste dronning blandt middelalderdronningerne. Ja, det er svært at sige hvilken anden dansk dronning nogensinde, der kan måle sig med hende i fornemhed. Eller prale med en længere anetavle. Og så var hun på papiret dog ”kun” en grevedatter. Takket været hendes om end meget beskedne rolle i Danmarkshistorien, er det muligt at få et meget interessant indblik i de slægter, som hun har delt blod eller om man vil gener med. Hun var datter af grev *Robert 1. af Flandern* (kaldet *Friseren*) og hans gemalinde *Gertrud af Sachsen*, der tilhørte den fornemme sachsiske hertugslægt *Billung*. Når der vides så meget om Adele og hendes slægt skyldes det nok så meget, om end indirekte, hendes faster, den ikke helt almindelige *Mathilde af Flandern* (1031-1052-1083).

Mathilde, normannerne og de andre

Adeles faster var den meget karakterfaste og temperamentsfulde Mathilde, der i 1052 efter diverse og ofte dramatiske op- og nedture blev gift med hertug *Vilhelm (Bastard)* af Normandiet i 1052. I 1066 lykkedes det ham, bl.a. med svoger Roberts hjælp, at erobre England og udskifte sit noget kedelige epitete med det langt mere tilfredsstillende *Erobreren*. Senere blev Vilhelm og Robert uvenner over et eller andet i forbindelse med erobringen, men så længe Mathilde levede, og det gjorde hun indtil 1083, tøjlede de deres fjendskab, fordi de ikke turde lægge sig ud med hende. Hun glemte aldrig, at hun var af finere blod end sin mand, der ikke kunne præstere en nær så imponerende anetavle. Da Mathilde og Vilhelm var blevet gift, annullerede paven ægteskabet, begrundet med, at de for tæt beslægtede, altså overtrådte incestgrænsen.

”Årsagen” til denne misere hed *Gerlog* (912-62). Hun blev ca. 936 gift med hertug Vilhelm 3. af Aquitanien, med hvem hun fik to børn: Vilhelm (4.) og *Adelaide* (945/52-1004). *Adelaide* blev 969 gift med Hugo Capet (939-996), fransk konge fra 987. De fik bl.a. sønnen *Robert* (2.) konge af Frankrig (972-996-1031). Han blev 1001/03 gift med *Constance af Arles* (986-1032). De fik Henrik (1.) fransk konge (1008-1031-1060), *Robert* (1011-1032-1076), hertug af Burgund og *Adele* (1009-1079), der 1028 blev gift med *Baudouin 5.* af Flandern (1012-1035-1067). De fik *Baudouin 6.* (1030-1067-1070) greve efter Flandern efter faderen, *Mathilde*, der blev gift med *Vilhelm af Normandiet* (Erobreren) og *Robert*, (1031-1171-1093), greve af Flandern, gift 1063 med Gertrud (Billung) af Sachsen (1034-1113). De fik bl.a. (vores) *Adele* i 1065 (1080-1086-1115).

Her mangler en enkelt oplysning, der rummer nøglen til gåden: Gerlog var datter af den *Rollo*, der var den normanniske herskerslægts stamfar. Her skal samtidig mindes om, at i denne periode gjaldt 7-leds-reglen for incest. Endvidere, at denne regel og ligeså 4-ledsreglen er langt, langt mere vidtgående end nutidens incestregler. I dag kan fætter og kusine jo indgå ægteskab uden problemer af juridisk art.

Mathilde og Vilhelm måtte købe sig til en dispensation hos paven. Det var abbeden *Lanfranc* fra Bec Klostret i Normandiet, der i 1059 forhandlede sagen til ende i Rom. Det gav ham et særligt forhold til hertugparret, som han ellers havde været på kant med, fordi han oprindeligt støttede pavens krav om ægteskabets ophævelse. Da Vilhelm havde erobret England i 1066, sørgede han for, da ærkesædet i Canterbury, Englands vigtigste, blev ledigt, at Lanfranc fik det. Lanfranc kom fra Lombardiet, og pudsigt nok kom hans efterfølger som ærkebisp fra Piemonte, ligeså Norditalien. Det var i Vesten ikke noget særsyn, at udlændinge besatte bispestole, men det er helt enestående (unik) at et større riges vigtigste, kirkelige embede besættes af to udlændinge efter hinanden. Efterfølgeren er i dag mere kendt end Lanfranc. Det var teologen, filosofen og skolastikeren den hellige *Anselm* (af Canterbury).

Som modydelse til dispensationen lovede Mathilde at stifte et nonnekloster *Abbaye-aux-Dames* (*Saint Trinité*) og Vilhelm et munkekloster *Abbaye-aux-Hommes* (*Saint Etienne*), begge i Caen. Byggeriet stod på 1063-1066 (Mathildes) og 1067-1087 (Vilh.).

Da faster Mathilde var død i 1083, brød striden mellem Vilhelm og Robert ud i lys lue. Da der samtidig var opstået en alvorlig uro i det nordlige England, hvor det vidst – pudsigt nok – især var de danske ”indvandrere”, hvis forfædre var kommet til øen i Knud den Stores tid, der revolterede. Tilsyneladende, men nok forholdsvis sikkert, allierede Robert sig med sin danske svigersøn, så han kunne deltage i kampen mod Vilhelm, bl.a. ved at indsætte den danske ledingsflåde. Den alliance opdagede Vilhelm åbenbart, så han fik aktiveret kejseren, Henrik 4., til at gribe forstyrrende ind. Ved et reelt eller fingeret angreb på Slesvig. Det fik Knud bud om, mens han var i færd med at samle og klargøre ledingsflåden til aktion. Han ilede derfor sydpå for at slå angrebet tilbage, så han kunne koncentrere sig om Englandstogtet. Slesvigsturen tog ret lang tid og ledingsflådens folk blev meget utålmodige. Den slags var de næppe vant til. Henrik havde kanhænde også en finger med i spillet her. Det korte af det lange er, at det førte til strid mellem Knud og ledingsfolkernes ledere. Den tog til, formentlig forstærket af andre interne problemer, og det mandede ud i et veritabelt oprør mod Knud, der af ledingsfolkene blev jaget fra Limfjordsområdet sydpå, indtil det hele kulminerede i Odense, hvor Knud og hans følge 10.7. 1086 blev massakreret i Skt. Albans Kirke i Odense. Dette kongemord var udgangspunktet for kanoniseringen af Knud i 1100/01. For god ordens skyld: Der er meget delte meninger om optakten til mordet på Knud. Nogle har sågar ment, at Englandstogtet var et påhit fra Knuds side for at finde ud af, om han kunne mobilisere ledingsflåden alene ud fra et kongekrav. Men Vilhelms reaktioner tyder på, at faren var reel nok. Robert var nok kun greve, men han var en meget rig greve, hersker over det nok mest avancerede område i Nordeuropa. Han spandt guld på uld.

Adele flygtede med sin to-årige søn Charles (Karl) hjem til Flandern. Hun blev i 1095 hertuginde af Apulien (Syditalien), mens han i 1119 blev greve af Flandern. Han blev 2/3 1127, som sin far, myrdet i en Skt. Donatian Kirken i Brugge, af rebelske stormænd. 9.2. 1882 blev han beatificeret (første trin på en helgenkåring) af pave Leo 13. I Flandern blev Charles kendt som den Gode. Adele efterlod sine og Knuds to døtre, Ingeborg og Cecilie, i Danmark. De blev senere fornemt gift. Knud Lavard tilbragte jul

Th. Abbaye-aux-Dames (Saint Trinité)

Nf. Abbaye-aux-Hommes (Saint Etienne)

og nytår 1130/31 hos Cecilie og hendes gemal jarl Erik på kongsgården i Haraldsted. Efter sigende advarede hun ham indtrængende mod at mødes med fætterten Magnus Nielsen 7/1 i skoven tæt på. Som bekendt fulgte Knud ikke rådet. Det blev så optakten til en ny helgenkåring – fejret 25.6. 1170 i den næsten færdigbyggede klosterkirke i Ringsted – dengang viet til Jomfru Maria og Hellig Knud Hertug – senere til Skt. Bendt (aka Benedikt af Nursia). Man kunne måske sige, at sådan går ”tinge-ne” nogle gange i ring.

Takket været farmor og farfar var Adele og Mathilde i familie med de fleste konge-/fyrstefamilier i Europa. De to kvinder kunne føre deres vidtforgrene-der anerække helt tilbage til merovingertidens stormand *Pepin af Landen* (580-640), der var stamfar til den slægt, der senere fostrede *Karl den Store* (740'erne-814), der selv blev stamfader en til stor og vidtforgrenet slægt, som blev indlemmet i en mængde kongelige og fyrstelige familier i Vesten. Karl efterlod sig en mængde ægte og uægte børn. Han vedstod dog mestendels paterniteten.

Adeles og Mathildes historier illustrerer ganske godt hvordan europæiske fyrsteslægter var involverede med hinanden på godt og ondt. For Danmarks vedkommende hentedes dronningerne efter 1182 primært i det tyske rige. Sådan var det til og med dronning *Alexandrine af Mecklenburg-Schwerin* (1879-1912-1947-1952), der blev gift med *Christian 10.* (1870-1912-1947) i 1898.

Reparation og service af person- og lastbiler

samt

- aircon-service
- diagnose-test
- reparation af
div. maskiner

**Vi skruer på alt
-bare det kan ryge
og larme**

H **GESTED** **ApS**
A **UTOVÆRKSTED**
v/ .K. Pedersen

Præstebrovej 48c • 4532 Gislinge • telf. 59 46 05 85
post@hageded-auto.dk - www.hagededauto.dk

Indlæg fra Hanne og Michael Clausen – Vest 38

Mindeord – Bente Hansen

Vores bebyggelse er blevet en markant beboer færre. Man skulle ikke have boet her ret længe, før man lagde mærke til den ældre kvinde, der mange gange dagligt gik tur i området med sin store sorte schæferhund, Shila, og som altid havde tid til at stoppe op og slå en sludder af.

Bente havde hjemme her i Strandgården i rigtig mange år, de første som sommerhusbeboer, men for knap 20 år siden byggede hun og hendes mand sig deres personlige aftægtsbolig på en af grundene ned til stranden. Bente mistede sin mand kort efter indflytningen, men blev boende i det nye hus, for Strandgården – det var hvor hun hørte hjemme.

Bente var et menneske med stor personlighed. Hun var loyal mod dem, hun kendte, og altid meget hjælpsom – så hjælpsom som helbredet nu tillod hende, for hun havde det ikke godt til sidst. Men vi vil mindes hende som et godt og rart menneske, som altid havde tid til at kigge efter vores hus eller til at vande i drivhuset i vores fravær – eller bare til en hyggelig snak. Vi er heller ikke i tvivl om, at mange andre beboere vil synes, at Strandgården ikke er helt det samme sted, når Bente ikke går tur derude hvad enten det er sol og sommer eller vinter og slud. Ud skulle hun, og skridttælleren skulle gerne ende på et højt tal hver dag.

Bente døde natten til lørdag d. 27. maj. Vi vil oprigtigt savne hende.

 **Konsulent
orben Viltøft**

PC - Hjælp

Til almindelige brugere * Til almindelige priser
Koster ikke mere end en almindelig håndværker

Jeg giver gerne tilbud, inden jeg går i gang

Er i lokalområdet og kan løse stort set ethvert PC problem

Tlf.: 28 68 35 65 * Mail: it@viltøft.net

STRANDGÅRDSBLADET

Oplag: 125 eks.

Redaktion: Peter Brøns
Strandgården Øst 16
4300 Holbæk
Tlf. 6081 0543
E-mail: pb@brons.dk

Grundejerforeningen Strandgårdens bestyrelse:

Formand:	Allan Dalgaard	Strandgården Vest	18
Næstformand:	Kennet Jørgensen	Strandgården Øst	35
Kasserer:	Jonatan Møller Sousa	Strandgården Tværvej	8
Sekretær:	Michael Clausen	Strandgården Vest	38
Best. medlem:	Helle Quist	Strandgården Øst	60
Suppleant:	Louise Hinze	Strandgården Vest	18

GF's mail adresse: gf@strandgaarden-tusenaes.dk
GF's hjemmeside: www.strandgaarden-tusenaes.dk

Bankkonto: Danske Bank Reg.nr. 9570 – Konto nr. 0012629303

En gang omkr. 1990 blev vores nabolag forsynet med et tydeligt vartegn – en hvid vindmølle – der nok både har vakt en vis glæde hos nogle og en ikke ringe irritation hos andre. Ved middagstid den 26. april 2023 opgav den – et nogle timers ret højlydt dødsrallen – ånden (om man så må sige), idet den øverste del brækkede af faldt til jorden (marken), hvor den endnu ligger. Fotografiet ovenfor er taget af Torben Jensen, Ø 62. Det er ikke første gang, at et af hans fotos er i Bladet. I foråret 2010 udskrev Strandgårdsbladet en fotokonkurrence, som blev vundet af Torben. Det er hans vinderbillede, der pryder dette nummers forside. Vindmøllen i hel tilstand i selskab med en smuk regnbue. Tusind tak til Torben for smukke fotos.

Dead-line for de følgende numre i år: Nr. 140: 24. juli. Nr. 141: 25. september. Nr. 142: 27. november. Også gerne før. Evt. bidrag skal sendes som enten mail eller brev. Redaktøren tager ikke imod diktat.